

Andrew Lang

Nejznámější světové pohádky

2. díl

Splendidum družstvo

NEJZNÁMĚJŠÍ SVĚTOVÉ POHÁDKY

2.díl

ANDREW LANG

Splendidum družstvo • Vražné, Hynčice

NEJZNÁMĚJŠÍ SVĚTOVÉ POHÁDKY

2.díl

Copyright © Andrew Lang, 1910

Cover © Henry Justice Ford, 1910

Czech Edition © Splendidum družstvo

Vražné, Hynčice, 2024

První el. vydání

ISBN 978-80-7681-309-0 (EPUB)

ISBN 978-80-7681-310-6 (MOBI)

ISBN 978-80-7681-311-3 (PDF)

Z anglického originálu *The Lilac Fairy Book* by *Andrew Lang*, přeložila Tereza Novotná.

Obsah

PRINCEZNA PROMĚNĚNÁ V JELENA
FALEŠNÝ A PRAVÝ PRINC
KRÁL ARTUŠ A DÁMA Z FONTÁNY
POTRESTÁNÍ JOGÍNA
ŠIBAL
OPIČÍ SRDCE
ZTRACENÝ RÁJ
JAK KRÁL PROHRÁL SVOU KRÁLOVNU
ZLOMYSLNÝ SKŘÍTEK PUK
TŘI KORUNY
PŘÍBĚH VYKUTÁLENÉHO CHLAPCE
ZAKLETÝ PRINC Z NORSKA
MALÝ LASSE VE SNOVÉ ZEMI NOD
JAK SE Z HLUPÁKA MOTIHO STAL HRDINA
JAK UNESLI MOLLY KE KRÁLI A KRÁLOVNĚ VÍL
JEDNORUKÁ DÍVKA
DAR MOŘSKÉHO KRÁLE
TAJEMNÝ HRAD KERGLAS
JAK WALTER LOVIL VLKY
ČTYŘI DARY

PRINCEZNA PROMĚNĚNÁ V JELENA

Jednoho dne se v Erinu procházel mladý muž a za uzdu vedl statného koně. Přemýšlel o své matce a o tom, jak jsou chudí, protože jeho otec, který byl rybářem, se utopil na moři, a přemýšlel, co má dělat, aby je oba uživil. Najednou mu někdo položil ruku na rameno a nějaký hlas mu řekl:

“Prodáš mi svého koně, synu rybáře?” a když vzhlédl, spatřil muže stojícího na cestě s puškou v ruce, sokolem na rameni a psem po boku.

“Co mi dáš za mého koně?” zeptal se mladík. “Dáš mi svou zbraň, svého psa a svého sokola?”

“Dám ti je,” odpověděl muž, vzal koně a mladík si vzal zbraň, psa a sokola a šel s nimi domů. Když však jeho matka uslyšela, co udělal, velmi se rozzlobila a zbila ho holí, kterou měla v ruce.

“To tě naučí prodávat můj majetek,” řekla, když už měla ruku docela unavenou, ale její syn, jí nic neodpověděl a šel si lehnout, protože ho to velmi bolelo.

Té noci tiše vstal a odešel z domu, přičemž si s sebou nesl zbraň. ‘Nezůstanu tady, aby mě někdo bil,’ pomyslel si, a chodil a chodil, dokud se zase nerozednilo a on neměl hlad a nerozhlížel se kolem sebe, jestli nesežene něco k jídlu. Nedaleko byl statek, a tak se tam vydal, zaklepal na dveře a sedlák se svou ženou ho pozvali, aby šel dál a podělil se s nimi o jejich dům.

“Á, ty máš zbraň,” řekl farmář, když ji mladík položil do kouta. “To je dobře, protože mi každý večer chodí jelen žrát kukuřici a já ho nemůžu chytit. To štěstí mi tě poslalo.”

“Rád zůstanu a zastřelím pro tebe jelena,” odpověděl mladík a té noci se schoval a pozoroval, dokud jelen nepřišel do kukuřičného pole; pak zvedl zbraň k rameni a právě se chystal stisknout spoušť, když tu hle, místo jelena tam stála žena s dlouhými černými vlasy. Při tom pohledu mu zbraň překvapením málem vypadla z ruky, ale když se podíval, byl tam opět jelen, který jedl kukuřici. A to se opakovalo třikrát, dokud jelen neutekl přes vřesoviště a mladík za ním.

Běžel, až dorazili k chalupě, která byla pokrytá vřesem. Dívka proměňující se v jelena se vrhla na půdu a lehla si tak, aby ji nikdo neviděl,

ale přitom zavolala: “Jdi dovnitř, rybářův synu, a jez a pij, co zmůžeš.”
Vešel tedy dovnitř a našel na stole jídlo a víno, ale nikoho jiného nenašel, protože dům patřil nějakým loupežníkům, kteří byli stále pryč při své nekalé činnosti.

Když rybářův syn, snědl, co chtěl, schoval se za velký sud a velmi brzy uslyšel hluk, jako když muži procházejí vřesem a pod nohama jim praskají malé větvičky. Ze svého temného kouta viděl do místnosti a napočítal jich čtyřadvacet, samé velké, drsně vypadající muže.

“Někdo nám snědl večeři,” křičeli.

“Asi ten, co leží pod sudem,” odpověděl vůdce. “Jdi a zabij ho, a pak se pojd' najíst a vyspat, protože ráno musíme vyrazit.

A tak čtyři z nich zabili rybářova syna, nechali ho tam a pak šli spát.

Za svítání už byli všichni venku, protože museli ujít kus cesty. Když zmizeli, slezla dívka z půdy k místu, kde ležel mrtvý, a zatřásla nad ním hlavou, až jí z ucha spadl vosk, a on vyskočil zdravější než kdy byl.

“Věř mi a jez jako dřív, nic se ti nestane,” řekla. On se tedy najedl a napil a tvrdě usnul pod sudem. Večer přišli loupežníci velmi unavení a naštvanější víc než včera, protože se od nich štěstí odvrátilo a nepřinesli skoro nic.

“Zase nám někdo snědl večeři,” křičeli.

“To je ten muž pod sudem,” odpověděl kapitán. “Nechte čtyři z vás, ať ho jdou zabít, ale nejdřív zabijte ty čtyři, kteří včera předstírali, že ho zabili, a nezabili, protože je ještě naživu.”

Tak byl rybářův syn zabit podruhé a poté, co se ostatní loupežníci najedli, ulehli a spali až do rána.

Sotva se jejich tváří dotkly sluneční paprsky, už byli vzhůru a vyrazili na cestu. Pak vstoupila dívka a nakapala na mrtvého kouzelný vosk a ten byl zase zdravý jako dřív. To už mu bylo jedno, co ho potká, tak si byl jistý,

že se o něj jelen-dívka postará, a večer se opakovalo to, co se stalo předtím – čtyři loupežníci byli usmrceni a rybářův syn také, ale protože jim nezbylo žádné jídlo k snědku, málem zešíleli vztekem a začali se hádat. Od hádky přešli k boji a rvali se tak urputně, že se za chvíli všichni navzájem pozabíjeli.

Vtom vstoupila dívka, rybářova syna vzkřísila a pokynula mu, aby ji následoval, a běžela dál k malé bílé chaloupce, kde bydlela stará žena a její syn, který byl hubený a divný.

“Tady tě musím nechat,” řekla jelení dívka, “ale zítra se sejdeme v poledne v kostele, který je tamhle.” A skočila proměněná v jelena přes potok a zmizela v lese.

Druhý den se vydal do kostela, ale stařena z chalupy ho předběhla a do škvíry ve dveřích zapíchlá kouzelný klacek zvaný “hrot ublížení”, aby se o něj otřel, až bude překračovat práh. Najednou se mu chtělo tak spát, že nemohl vstát, a vrhl se na zem a upadl do hlubokého spánku, aniž by tušil, že ho temný mladík pozoruje. Nic ho nedokázalo probudit, ani zvuk nejsladší hudby, ani dotek dámy, která se nad ním sklonila. V její tváři se objevil smutný výraz, když viděla, že to nemá smysl, a nakonec to vzdala, zvedla mu ruku a napsala mu přes bok své jméno, “dcera krále města pod vlnami”.

“Zítra přijdu,” zašeptala, i když ji neslyšel, a smutně odešla.

Pak se probudil a temný mladík mu vyprávěl, co ho potkalo, a byl velmi zarmoucený. Ale temný mládenec mu neřekl o jménu, které měl napsané pod paží.

Druhý den ráno se rybářův syn opět vydal do kostela, rozhodnutý, že nepůjde spát, ať se stane cokoli. Ale jak spěchal dovnitř, dotkl se rukou namazaného hrotu a klesl na místo, kde stál a tvrdě usnul. Podruhé se vzduchem rozlehla hudba, paní vešla a tiše našlapovala, ale přestože mu

položila hlavu na koleno a zlatým hřebenem mu pročísala vlasy, oči neotevřel. Pak se rozplakala, vložila mu do kapsy krásně tepanou krabičku a odešla.

Další den se rybářovu synovi přihodilo totéž a tentokrát paní plakala ještě hořčeji než předtím, protože říkala, že je to poslední šance a že už nikdy nebude smět přijít, protože musí domů.

Jakmile paní odešla, rybářův syn se probudil a temný chlapec mu vyprávěl o její návštěvě a o tom, že ji už nikdy neuvidí, dokud bude žít. Rybářův syn při tom cítil, jak se mu k srdci vkrádá chlad, ale věděl, že to nebyla jeho vina, že ho spánek dostihl.

“Prohledám celý svět, dokud ji nenajdu,” zvolal a podivinský mladík se rozesmál, když ho uslyšel. Rybářův syn si toho však nevšímal a vydal se za sluncem den za dnem, až měl v botách díry a nohy ho bolely od cesty. Neviděl nic než ptáky, kteří si stavěli hnízda na stromech, ani kozu nebo králíka. Šel dál a dál, až najednou narazil na malý domek, před nímž stála žena.

“Bud’ zdrav, rybářův synu!” řekla. “Vím, co hledáš; vejdi dovnitř, odpočiň si a najež se a zítra ti poskytnu pomoc, jakou budu moci, a pošlu tě na cestu.”

S radostí přijal rybářův syn její nabídku a celý ten den odpočíval a žena mu dala na nohy mast, která mu zahojila rány. Za úsvitu vstal a chystal se odejít, ale žena se s ním rozloučila slovy: “Mám sestru, která bydlí na cestě, kterou musíš jít. Je to dlouhá cesta a trvalo by ti rok a den, než bys k ní došel, ale obuj si tyhle staré hnědé boty s dírami a budeš tam dřív, než se naděješ. Pak je zuj a otoč špičky ke známému a paty k neznámému a ony samy přijdou domů.

Rybářův syn udělal, co mu žena řekla, a všechno se stalo, jak řekla. Při loučení mu však druhá sestra řekla, když mu dávala další pár bot: “Jdi k mé

třetí sestře, protože ta má syna, který hlídá nebeské ptáky a posílá je spát, když nastane noc. Je velmi moudrý a možná ti pomůže.”

Mladík jí poděkoval a šel k třetí sestře.

Třetí sestra byla velmi laskavá, ale neměla mu co poradit, a tak jedl a pil a čekal, až se její syn vrátí domů, až pošle všechny ptáky spát. Ten dlouho přemýšlel, když mu matka vyprávěla mladíkův příběh, a nakonec řekl, že má hlad a že musí zabít krávu, protože chce něco k večeři. A tak krávu zabili, maso uvařili a z její červené kůže udělali pytel.

“Teď si nasedni do pytle,” vyzval ho syn a mladík nasedl a vzal si s sebou zbraň, ale psa a sokola nechal venku. Chovatel ptáků zatáhl za provázek na vršku pytle a nechal ho, aby dojedl večeři, když vtom otevřenými dveřmi proletěla orlice, zvedla pytel do drápů a odnesla ho vzduchem na ostrov. Na ostrově nebylo nic k jídlu a rybářův syn si myslel, že pro nedostatek jídla zemře, když si vzpomněl na krabičku, kterou mu paní dala do kapsy. Otevřel víko a vylétli z ní tři malí ptáčci, kteří mávali křídly a ptali se: “Dobrý pane, můžeme pro tebe něco udělat?”

“Odneste mě do královského království pod mořskými vlnami,” odpověděl a jeden ptáček mu přiletěl na hlavu, ostatní mu sedli na každé rameno, on zavřel oči a za chvíli byl v zemi pod mořem. Pak ptáci odletěli a mladík se rozhlédl kolem sebe a srdce mu rychle bušilo při pomyšlení, že zde bydlí paní, kterou hledal po celém světě.

Šel dál ulicemi a za chvíli došel k domu tkalce, který stál u dveří a odpočíval od práce.

“Jsi tu cizinec, to je jasné,” řekl tkadlec, “ale pojd’ dál a já ti dám najíst a napít. Mladík byl rád, protože nevěděl, kam jít, a tak seděli a povídali si, dokud se neseťmělo.

“Zůstaň se mnou, prosím, protože mám rád společnost a jsem osamělý,” poznamenal nakonec tkadlec a ukázal na lůžko v koutě, kam se

rybářův syn vrhl a spal až do svítání.

“Dnes se budou ve městě konat koňské dostihy,” poznamenal tkadlec, “a vítěz dostane za ženu královu dceru.” Mladík se při té zprávě zachvěl vzrušením, a když odpovídal, třásl se mu hlas: “To bude vskutku výhra, rád bych ten závod viděl.”

“Ach, to je docela snadné – každý může jít,” odpověděl tkadlec. “Vzal bych tě s sebou, ale slíbil jsem, že utkám tuhle látku pro krále.”

“To je škoda,” opáčil mladík zdvořile, ale v duchu se zaradoval, protože si přál být sám.

Opustil dům, vstoupil do háje stromů, který stál za ním, a vytáhl z kapsy truhlu. Zvedl víko a vyletěli z ní tři malí ptáčci.

“Dobrý pane, co pro tebe máme udělat?” zeptali se a on odpověděl: “Přiveďte mi toho nejlepšího koně, jakého kdy kdo viděl, a ty nejskvělejší šaty a střevíce.”

“Už jsou tady, pane,” řekli ptáčci, a tak se stalo, a mladík nikdy neviděl nic tak nádherného.

Nasedl na koně, vjel na prostranství, kde se shromáždili koně k velkému závodu, a zaujal mezi nimi své místo. Bylo tam mnoho dobrých zvířat, která vyhrála mnoho závodů, ale kuň rybářova syna je všechny nechal za sebou a byl první na vítězném stanovišti.

Královská dcera na něj marně čekala, aby si vyzvedl výhru, neboť se vrátil do lesa, sesedl z koně, oblékl si staré šaty a poručil truhlici, aby mu do kapes vložila zlato. Poté se vrátil do tkalcovského domu a řekl tkalci, že zlato mu daroval ten, kdo vyhrál závod, a že si je tkalec může vzít za to, jak byl k němu laskavý.

Protože se nyní nikdo neobjevil, aby se dožadoval princezniny ruky, nařídil král, aby se běžel další závod, a rybářův syn vjel do pole, ještě nádherněji oblečený než předtím, a snadno se vzdálil všem ostatním. Opět

však nechal cenu nevyzvednutou, a tak se stalo i třetího dne, kdy se zdálo, že se na závod shromáždil veškerý lid v království, neboť byl plný zvědavosti, kdo by mohl být vítězem.

“Nepřijde-li dobrovolně, musí být přiveden,” řekl král a vyslal posly, kteří viděli tvář vítěze, aby ho hledali ve všech ulicích města. To trvalo mnoho dní, a když konečně našli mladíka v tkalcovské chalupě, byl tak špinavý a ošklivý a měl tak podivný vzhled, že prohlásili, že to nemůže být vítěz, kterého hledali, ale zlý lupič, který zavraždil už tolik lidí, ale vždy se mu podařilo uniknout.

“Ano, to musí být ten lupič,” řekl král, když byl rybářův syn přiveden do jeho přítomnosti, “okamžitě postavte šibenici a pověste ho před zraky všech mých poddaných, aby viděli, jak pyká za své zločiny.”

Šibenice tedy byla postavena na vysoké plošině a rybářův syn na ni vystoupal po schodech a nahore se otočil, aby pronesl řeč, která se očekávala od každého odsouzence, ať už byl nevinný, nebo vinný. Když mluvil, náhodou zvedl ruku a královská dcera, která tam byla po boku svého otce, uviděla jméno, které pod ni napsala. S výkřikem vyskočila ze svého místa a oči přihlížejících se obrátily k ní.

“Stůj!” vykřikla, sotva věděla, co říká. “Jestli toho muže pověsí, tak bych zemřela také.” Přiběhla k místu, kde stál rybářův syn, vzala ho za ruku a řekla: “Otče, to není žádný lupič ani vrah, ale vítěz ve třech závodech, a on zničil kouzla, která na mne byla uvalena.”

Pak ho, aniž by čekala na odpověď, odvedla do paláce, kde se vykoupal v mramorové lázni a všechna špína zmizela jako mávnutím kouzelného proutku, a když se oblékl do krásných šatů, které mu princezna poslala, vypadal jako rovnocenný partner kterékoli královské dcery v Erinu. Sešel dolů do velkého sálu, kde na něj čekala, a měli si toho hodně co říct, ale málo času na to, aby si to řekli, protože král, její otec a princové, kteří

ho navštívili, a všichni lidé v království byli stále na svých místech a očekávali její návrat.

“Jak jsi mě našel?” zašeptala, když scházeli chodbou.

“Řekli mi to ptáci z krabičky,” odpověděl, ale víc už říct nemohl, protože vyšli na prostranství, které bylo plné lidí. Tam se princezna zastavila.

“Ó, princové!” řekla a otočila se k nim, “tento muž mi důvěřoval a nechal si třikrát useknout hlavu. Protože to udělal, a tím mě zbavil prokletí, vezmu si raději jeho než někoho z vás, i když jste urozené krve. Pravda je taková, že mnoho princů se mě snažilo zbavit zakletí, ale žádnému se to nepodařilo kromě syna rybáře.”

Žili spolu šťastně až do smrti.

FALEŠNÝ A PRAVÝ PRINC

Král se právě probudil z poledního spánku, protože bylo léto a všichni vstávali brzy a odpočívali od dvanácti do tří, jak se to dělá v horkých zemích. Oblékl se do chladivých bílých šatů a procházel sálem na cestě do

poradní síně, když se před ním náhle objevilo několik mladých šlechticů a jeden z nich vystoupil a promluvil.

“Pane, dnes ráno jsme všichni hráli na dvoře tenis, kníže a tento mladý pán s ostatními, když tu vypukl jakýsi spor o hru. Kníže se přestal ovládat a říkal druhému, který hrál proti němu, mnoho urážek, až ho nakonec ten mladý pán, kterého tam vidíte, prudce udeřil do obličeje, takže mu z úst a nosu tekla krev. Všichni jsme se při tom pohledu tak zděsili, že bychom toho muže nejspíš na místě zabili za to, že se odvážil vztáhnout ruku na knížete, kdyby mezi nás nevstoupil jeho dědeček vévoda a nepřikázal nám, abychom vám tu věc předložili.

Král pozorně naslouchal vyprávění, a když skončilo, řekl:

“Předpokládám, že princ u sebe neměl zbraně, jinak by je použil?”

“Zbraň měl, vždycky nosí u pasu dýku. Ale když viděl, jak mu z tváře teče krev, odešel do kouta dvora a začal plakat, což bylo ze všeho nejpodivnější.”

Když to král uslyšel, přistoupil k oknu a několik minut stál zády k místnosti, kde společnost mladých mužů mlčela. Pak se vrátil, tvář měl bílou a přísnou.

“Říkám vám,” řekl, “a je to svatá pravda, že bych byl raději, kdybyste mi řekli, že princ je mrtvý, ačkoli je to můj jediný syn, než abych věděl, že utrpí takovou újmu, aniž by se ji pokusil pomstít. Pokud jde o toho pána, který ho udeřil, bude předveden před mé soudce a může se hájit, ale sotva si myslím, že by mohl uniknout smrti, když napadl dědice koruny.”

Mladý pán zvedl hlavu, jako by chtěl něco říct, ale král ho neposlouchal a přikázal svým strážím, aby ho zatkli, nicméně dodal, že pokud si vězeň přeje navštívit kteroukoli část města, může tak učinit řádně strážěn a za patnáct dní bude postaven před nejvyšší soudce v zemi.

Mladík opustil královu přítomnost obklopen vojáky a v doprovodu mnoha svých přátel, neboť byl velmi oblíbený. Na jejich radu strávil čtrnáct dní, které mu zbývaly, obcházením nejrůznějších moudrých mužů a hledáním rady, jak by mohl uniknout smrti, ale nikdo mu nemohl pomoci, neboť nikdo nedokázal najít žádnou omluvu pro ránu, kterou zasadil princ.

Nastala čtrnáctá noc a vězeň se v zoufalství vydal na poslední procházku městem. Bloudil, sotva věděl, kam jde, a jeho tvář byla tak bílá a zoufalá, že se na něj nikdo z jeho společníků neodvážil promluvit. Takto smutný průvod uběhl několik hodin, když se poblíž brány kláštera objevila za rohem stará žena a náhle stanula před mladíkem. Byla téměř dvakrát ohnutá a tak zkroucená a vrásčitá, že vypadala přinejmenším na devadesát; jen oči měla jasné a bystré jako dívka.

“Pane,” řekla, “vím, co všechno se vám stalo a že někoho hledáte, aby vám poradil, jak si můžete zachránit život. Na tuto otázku vám mohu odpovědět jen já sama, pokud mi slíbíte, že uděláte vše, oč vás požádám.”

Při jejích slovech měl vězeň pocit, jako by z něj najednou spadlo břemeno.

“Ach, zachraňte mě a já udělám cokoli!” zvolal. “Je tak těžké opustit svět a odejít do temnoty.”

“To nebudete muset udělat,” odpověděla stařena, “stačí, když si mě vezmete za manželku, a brzy budete volný.”

“Vzít si tě?” vykřikl, “mně ještě není ani dvacet, a tobě – no, tobě musí být nejméně sto! Ne, to neudělám.”

Mluvil bez přemýšlení, ale záblesk hněvu, který jí vytryskl z očí, ho vyvedl z míry. Ona však jen řekla:

“Jak chceš; když mě odmítáš, ať si tě vezmou vrány,” a spěchala ulicí pryč.

Když zůstal sám, naplno na něj dolehla hrůza z blížící se smrti a on pochopil, že zahodil svou jedinou šanci na život. Když už musí, tak musí, řekl si a začal co nejrychleji utíkat za starou babiznou, která už byla i v měsíčním světle sotva vidět. Kdo by věřil, že žena po devadesátce může jít tak rychle? Vypadalo to spíš jako létání! Nakonec však udýchaný a vyčerpaný došel až k ní a vydechl: “Paní, odpusťte mi, že jsem se před chvílí unáhlil; mýlil jsem se a s vděčností přijmu nabídku, kterou jste mi učinila.”

“Ach, tušila jsem, že se vzpamatujete,” odpověděla poněkud zvláštním hlasem. “Nemáme času nazbyt – pojd’te hned za mnou,” a šli tiše a rychle dál, dokud se nezastavili u dveří malého domku, v němž bydlel kněz. Před ním stařena vyzvala vězně, aby přísahal, že se stane jejím mužem, a on to za přítomnosti svědků učinil. Pak poprosila kněze a strážce, aby je nechali na chvíli o samotě, a řekla mladíkovi, co má udělat, až bude příštího rána předveden před krále a soudce.

Když vězeň vstoupil do sálu, byl plný a všichni žasli nad jasem jeho tváře. Král se ho zeptal, zda má nějakou výmluvu, aby se mohl hájit za velezradu, které se dopustil tím, že udeřil následníka trůnu, a pokud ano, aby ji rychle uvedl.

Mladík se uklonil a jasným hlasem odpověděl: “Ó můj pane a milostivý králi a vy, šlechtici a moudří muži země, svěřuji svou věc bez obav do vašich rukou, neboť vím, že mě vyslechnete a správně odsoudíte a že mě necháte mluvit až do konce, než vynesete rozsudek. Čtyři roky jsi byl, králi, ženatý s královnou, a přesto jsi neměl děti, což tě velmi zarmoutilo. Královna to viděla, a stejně tak to, že se od ní tvoje láska vzdaluje, a dnem i nocí přemýšlela o nějakém plánu, který by tomuto zlu učinil přítrž. Nakonec, když jsi byl pryč a bojoval v dalekých zemích, se rozhodla, co udělá, a tajně adoptovala dítě chudého uhlíře a poslala posla,

aby ti oznámil, že máš syna. Nikdo netušil pravdu kromě kněze, jemuž se královna přiznala, a za několik týdnů onemocněla a zemřela, zanechavši dítě na vychování, aby se stalo dobrým princem. A nyní, pokud mi Vaše Výsost dovolí, promluvím o sobě.”

“To, co jsi mi již vyprávěl,” řekl zuřivě král, “je tak podivné, že si nedovedu představit, co víc bys měl vyprávět, ale pokračuj ve svém příběhu.”

“Jednoho dne, krátce po královnině smrti,” pokračoval mladík, “byla Vaše Výsost na lovu a při honbě za jelenem předběhla všechny své průvodce. Byl jste v části země, kterou jste neznal, a tam jste spatřil sad celý růžový a bílý s rozkvetlými jabloněmi a dívku, která si v jednom rohu házela míčem, a šel jste k ní, aby jste se zeptal na cestu. Ale když se otočila, aby vám odpověděla, byl jste tak ohromen její krásou, že vám všechno ostatní vyprchalo z hlavy. Znovu a znovu jste se k ní vracel a nakonec jste ji přemluvil, aby si vás vzala. Ona si o vás myslela jen to, že jste chudý rytíř, a souhlasila, aby sňatek zůstal na vaše přání utajen.

Po obřadu jste jí dal tři prsteny a talisman s křížem a pak jste ji zavřel do chalupy v lese v domnění, že ji tam bezpečně skryjete.

Několik měsíců jste chalupu navštěvoval každý týden, ale ve vzdálené části království vypukla vzpoura, která si vyžádala vaši přítomnost. Když jste příště přijel k chalupě, byla prázdná a nikdo vám nemohl říct, kam vaše nevěsta odešla. To vám, pane, mohu nyní říci.”

Mladík se odmlčel a pohlédl na krále, který se hluboce zbarvil. “Vrátila se ke svému otci, starému vévodovi, kdysi vašemu komořímu, a křížek na její hrudi hned prozradil, kdo jste. Prudce se rozhněval, když slyšel příběh své dcery, a přísahal, že ji před vámi bude bezpečně skrývat, dokud nepřijde den, kdy ji veřejně prohlásíte za svou královnu. Mimochodem, narodil jsem se a byl jsem vychován svým dědečkem v

jednom z jeho velkých domů. Tady jsou prsteny, které jste dal mé matce, a tady je křížek, který prokáže, že jsem váš syn.”

Jak mluvil, mladík položil šperky králi k nohám a šlechtici a soudci se tlačili kolem, aby si je prohlédli. Jen král se nepohnul ze svého místa, neboť zapomněl na soudní síň i na všechno kolem a viděl jen jabloňový sad jako před dvaceti lety a krásnou dívku hrající si s míčem. Náhlé ticho kolem něj ho přimělo vzhlédnout a zjistil, že se na něj upírají oči celého shromáždění.

“Je to pravda, to on je můj syn, a ne ten druhý,” řekl s námahou, “a ať každý z přítomných přísahá, že ho po mé smrti uzná za krále.”

Proto před ním všichni jeden po druhém poklekli a složili přísahu a falešnému princi bylo posláno poselstvo, které mu zakazovalo kdykoli se znovu objevit u dvora, ačkoli mu byla udělena slušná penze.

Nakonec byl obřad ukončen a král pokynul svému nově nalezenému synovi, aby ho následoval, vstal a odešel do jiné místnosti.

“Pověz mi, jak ses to všechno dozvěděl,” řekl, vrhl se do vyřezávaného křesla vyplněného karmínovými polštáři a princ vyprávěl o svém setkání se stařenou, která mu přinesla šperky od jeho matky, a o tom, jak před knězem přísahal, že si ji vezme za ženu, ačkoli to nechtěl udělat kvůli rozdílu v jejich věku a kromě toho by raději dostal nevěstu, kterou by mu vybral sám král.

Král se však zamračil a ostře odpověděl: “Přísahal jsi, že si ji vezmeš, pokud ti zachrání život, a ať se stane cokoli, musíš svůj slib splnit.”

Pak udeřil do stříbrného štítu, který visel opodál, a řekl podkonímu, který se vzápětí objevil: “Jdi vyhledat kněze, který bydlí nedaleko dveří vězení, a zeptej se ho, kde najdeš stařenu, která ho včera večer navštívila, a až ji najdeš, přiveď ji do paláce.”

Nějakou dobu trvalo, než se podařilo zjistit, kde se stařena nachází, ale nakonec se to podařilo, a když dorazila do paláce s koněm, byla přijata s